

Landstingets kansli

Landstingsstyrelsen

Psykisk hälsa - barn och unga

I samband med projektet med modellområdesarbete omkring psykisk hälsa hos barn och unga i Jönköping antogs ett mål- och samverkansdokument "Psykisk hälsa – barn och unga" för perioden 2011 – 2015. Dokumentet är ett samarbete mellan Landstinget i Jönköpings län och Jönköpings kommun.

Mål och samverkansdokumentet bröts ned i en handlingsplan för perioden 2011 – 2013. Handlingsplanen ska revideras senast 2013-12-31. Förbättringsområden har identifierats av modellområdets styrgrupp och ny handlingsplan för åren 2013 – 2015 har tagits fram.

Förslag till beslut

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

att ställa sig bakom Handlingsplan psykisk hälsa – barn och unga 2013 - 2015

LANDSTINGETS KANSLI

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Mats Bojestig
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Psykisk hälsa – barn och unga

FÖRSLAG TILL HANDLINGSPLAN 2013 – 2015

I samband med projektet med modellområdesarbete omkring psykisk hälsa hos barn och unga i Jönköping antog man ett mål- och samverkansdokument ”Psykisk hälsa – barn och unga” för perioden 2011 - 2015. Dokumentet är ett samarbete mellan Landstinget i Jönköpings län och Jönköpings kommun och har undertecknats av Lisbeth Rydefjärd, landstingsråd, och Acko Ankarberg Johansson, kommunalråd.

Mål- och samverkansdokumentet har brutits ner i en handlingsplan som gäller perioden 2011 – 2013.

I arbetet med mål- och samverkansdokument och handlingsplan beslutades att handlingsplanen ska revideras senast 2013-12-31 och att hela dokumentet ska revideras senast 2015-12-31.

För att kunna börja arbeta med en ny handlingsplan 2014, då den nu aktuella handlingsplanen ska vara genomförd, behöver man redan nu, i början av 2013, identifiera de förbättringsområden som ska ingå i en handlingsplan för återstoden av perioden som mål- och samverkansdokumentet gäller. Förslaget för ny handlingsplan finns i detta dokument.

Modellområdets styrgrupp har med bistånd av BBU och chefsforum identifierat förbättringsområdena.

Den handlingsplan som gäller tiden 2011 – 2013 har reviderats på så sätt att de förbättringsområden som är klara har tagits bort medan de **processer som ännu inte är klara finns kvar med gul markering**. På www.jonkoping.se, klicka vidare till Samverkan barn och unga/Psykisk hälsa för barn och unga/Dokument Uppföljning av handlingsplanen 2012-11-07 redovisas de förbättringsprocesser som är klara – som grönmarkerats. De nya förbättringsområden som tagits fram och tidigare områden som **styrgruppen vill prioritera är skrivna med röd text**. Övriga **nya förslag på förbättringsområden är gråmarkerade**.

Handlingsplanen ska revideras senast 2013-12-31. Arbetet med det pågår under hösten 2013. I det arbetet bör man göra en bredare inventering av möjliga förbättringsområden.

Styrgruppen har bytt ledamöter sedan projektet startade 2010. Under 2013 består styrgruppen av:

Peter Lindström, biträdande skoldirektör

Eva Tallvid, Fritid Jönköping

Åsa Jonsson-Sköld, chef individ- och familjeomsorg, socialtjänsten, Jönköpings kommun

Hugo Ranerås, kultursekreterare, kulturförvaltningen, Jönköpings kommun

Ann Grännö Alm, verksamhetschef barn- och ungdomsenheten, Landstinget i Jönköpings sjukvårdsområde

Anette Sparf, verksamhetschef Bra liv, Landstinget i Jönköpings sjukvårdsområde

Marit Gustafsson, verksamhetschef, barn- och ungdomspsykiatri, Landstinget i Jönköpings sjukvårdsområde

HANDLINGSPLAN 2013-2015

I arbetet omkring psykisk hälsa hos barn och unga har vi arbetat efter en handlingsplan 2011 – 2013. Många av de förbättringsprocesser som identifierades har genomförts. De har tagits bort i nedanstående handlingsplan för 2013 – 2015.

De nya aktiviteterna ska vara genomförda senast vid utgången av 2015. Det finns en ansvarig funktion för varje aktivitet i handlingsplanen som också har till uppgift att följa det praktiska arbetet kring satsningarna för att kunna ge SBU underlag till uppföljning (se avsnittet om uppföljning).

ÖVERGRIPANDE SAMORDNING

Samarbetsorganet för barn- och ungdomsfrågor (SBU) ska vara ledningsforum för landsting och kommun med syfte att synkronisera ledning, styrning och uppföljning.

	Ansvar	2013	2014	2015
1 Utveckla gemensam ledning och styrning. I utvecklingsarbetet ingår att bygga en struktur för kontinuerlig utvärdering och att sprida kunskap om området "Psykisk hälsa – barn och unga" SKL:s PSYNK-projekt bistår med stöd fram t o m 2014	Styrgruppen/SBU	X		
2 Säkerställa att kommun och landsting har dokumenterade rutiner för samverkan i samband med nyanlända barn och ungdomar	Områdeschef barn och ungdom, socialtjänsten	X		

UPPDRAGSBESKRIVNINGAR OCH RUTINER

Varje verksamhet ska arbeta enligt "simple rules" det vill säga:

	Ansvar	2013	2014	2015
3 Tydliggöra sina uppdrag och ansvarsområden.	Chefsforum	X		
4 Upprätta skriftliga rutiner som kontinuerligt följs upp och revideras avseende tidig upptäckt, samverkan, information om verksamheter och avvikelshantering vid samverkansproblem.	Chefsforum	X		

HÄLSOFRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE

	Ansvar	2013	2014	2015
5 Föräldrasamverkan ska utvecklas på alla nivåer för att möjliggöra samverkan (samtycke, sekretess) mellan verksamheter när barns och ungas behov kräver detta.	Chefsforum	X		
6 Barn och ungdomar behöver hjälp med livets existentiella frågor. Inom detta område behöver vi göra en nulägesinventering för att kunna föreslå åtgärder	Chef skol- och barnomsorgsenheten		X	
7 Rutiner för att tidigt upptäcka och åtgärda skolfrånvaro ska upprättas. Genomfört i 7 – 9-skolor, arbetet påbörjat i F – 6-skolor. Diskussion om hur skolfrånvaro ska hanteras i gymnasieskolan.	Chefen för gymnasieenheten			X

8 Inkludering i ordinarie skolverksamhet för alla elever. Åtgärder för att underlätta skolsituationen ska göras i den ordinarie undervisningsgruppen genom anpassning i miljön, it-stöd m m. Detta kommer att kräva utbildning som bidrar till en vidare inkludering. Utbildningen behöver ges på bred front.	Chef förskola, grundskola			X
9 Fritids- och kulturförvaltningarna tillsammans med landstingets folkhälsoavdelning utveckla former för arbete med ungdomar som inte är med i föreningar i syfte att förbättra psykisk hälsa hos målgruppen	Chef förening Fritid Jönköping		X	
10 Familjeläger för socioekonomiskt utsatta familjer. Utarbeta tydliga riktlinjer och ansvar för en framtida regelbunden verksamhet	BBU			X
11 Strategiträffar som proaktivitet i områdesarbetet mellan socialtjänst, skola, fritid, polis och räddningstjänst. Exempelvis kunskapsöverföring vid oroligheter i utsatta ungdomsgrupper	Chef socialtjänsten, fältverksamheten och chef Fritid Jönköping, barn och ungdom			X
12 Pedagogisk resurs till biblioteken för att möta olika grupper av barn och ungdomar som samlas där, exempelvis flickor med olika etnisk bakgrund	Kultursekreterare med inriktning ungdom			X
13 Elevinflytande på gymnasieskolan bör utvecklas	Chef utbildning och arbetsmarknad		X	
14 Ungdomar slutar med förenings- och fritidsaktiviteter i allt tidigare åldrar. Detta medför att man också slutar med fysisk aktivitet. Det är viktigt att fånga dessa ungdomar med öppna aktiviteter. Det kan ske i samverkan mellan gymnasiet, idrottslärare, det civila samhället och fritidsförvaltningen	Fritidsförvaltningen			X

FÖRSTA LINJENS VERKSAMHETER

	Ansvar	2013	2014	2015
15 Skolsköterskornas uppdrag med enskilda stödsamtal och föräldrastöd ska förtydligas för att kunna erbjuda likvärdiga insatser. Ingår i FAKTA-arbete	Skolsköterska med medicinskt ledningsansvar	X		
16 Skolkuratorernas uppdrag med enskilda stödsamtal och föräldrastöd ska förtydligas för att kunna erbjuda likvärdiga insatser.	Skolkurator med funktionsansvar	X		
17 Vårdcentralernas uppdrag att främja barns psykiska hälsa och utarbeta riktlinjer för vart vårdcentralerna ska hänvisa barn med psykisk ohälsa ska utvecklas genom FAKTA – en arbetsgrupp som utformar dokument med rutiner för gränsdragningar och samverkan. Vårdcentralernas uppdrag avseende första linjens barn och ungdomspsykiatri måste klargöras, där ingår även de privata vårdgivarna.	Verksamhetschef BUP	X		
18 Psykologerna inom förskola och skola arbetar inom elevhälsan som ska vara förbyggande och hälsofrämjande. I det individuellt inriktade arbetet har	Chef elevhälsan	X		

elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. För att prioritera tidiga insatser bör tyngdpunkten i psykologernas arbete vara samverkan och stöd till förskola, förskoleklass och lågstadiet.				
19 Särskolans samordnarteam, socialtjänstens barn och ungdom, socialtjänstens LSS-handläggning, barn- och ungdomshabiliteringen, barn- och ungdomspsykiatri, tandvården, skolans elevhälsa och barnhälsovården ska upprätta samverkansavtal för att samordna sina insatser och undvika dubbelarbete kring barn med funktionsnedsättning. Ingår i FAKTA-arbete	Biträdande chef habiliteringscentrum, barn och ungdom		X	
20 Efter genomfört hälsosamtal, där ambitionen är att hälsokurvan ska användas i samtalen, ska den medicinska delen i samverkan med övrig elevhälsa och rektor, använda resultaten på grupp- och organisationsnivå. Vad gäller elevens individuella behov av stöd ska skolsköterskan verka enligt förarbetenas skrivning: "elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling." För det arbetet finns riktlinjer utarbetade.	Chef elevhälsa		X	
21 Projekt Barn- och ungdomshälsan utvärderas kontinuerligt. I utvärderingen ingår att undersöka i vad mån barn och ungdomar slussas till Barn- och ungdomshälsan i stället för att få hjälp i annan verksamhet. Arbeta för permanentning av verksamheten	Chef barn- och ungdomsenheten /landstinget		X	
22 Det är viktigt att unga människor kommer ut i arbetslivet. Permanentning av UngArena-verksamheten – samverkan mellan skola, socialtjänst, elevhälsa, Fritid Jönköping och arbetsmarknadsavdelningen för elever 16 – 21 år som inte fullföljt gymnasiestudier. I uppdraget ligger också att tidigt identifiera de ungdomar som riskerar att hamna utanför I uppdraget ingår att undersöka förutsättningarna för samverkan med Samordningsförbundet	Chef utbildning och arbetsmarknad		X	

SPECIALISTLINJENS VERKSAMHETER

	Ansvar	2013	2014	2015
23 "Barnahus", det vill säga samverkan under ett tak mellan socialtjänst, rättsväsende och hälso- och sjukvård vid misstanke om allvarliga brott mot barn ska inrättas.	Socialtjänstens områdeschef barn och ungdom		X	
24 Gymnasieutbildning i närområdet för ungdomar med neuropsykiatrisk diagnos som inte tillhör särskolan. Utbildningen ska anpassas till elevernas behov på liknande sätt som grundskolans Herrgården. Idag går allt fler elever i utbildningar på andra orter vilket medför att de måste bo på elevhem med personal.	Chef utbildning och arbetsmarknad		X	

25 Samverkan mellan flera aktörer för att hjälpa barn som inte kommer iväg till skolan ("hemmasittare")	Chefsforum		X	
26 Samverkan runt placerade barns situation när det gäller hälso- och sjukvård och skola	Områdeschef barn och ungdom, socialtjänsten		X	

UTBILDNING INOM MODELLOMRÅDETS MÅL- OCH SAMVERKANSDOKUMENT

	Ansvar	2013	2014	2015
27 Utbildning i samverkansmetodik	BBU		X	
28 Utbildning för koordinatörer/samtalsledare i resursgrupperna. Hänger ihop med arbetet med samordnade individuella planer (SIP)	Chefsforum	X		

ORGANISATORISK UTVECKLINGINRIKTNING

	Ansvar	2013	2014	2015
29 Utbildningsförvaltningens psykologer och specialpedagoger i barn- och elevhälsoenheten ska utöka sitt ansvar för unga upp till och med gymnasiet. Idag saknas resurser för det.	Chef elevhälsan		X	
30 Resursgruppsarbete, det vill säga individuellt sammansatta team, för barn som behöver tvärprofessionell hjälp ska upprättas. En koordinator utses och får till uppgift att samordna och följa upp insatserna för barnet i en gemensam handlingsplan.	Chefsforum	X		

Planeringsdelegationen §§ 33-58

Tid: 2013-03-19 09:00-12:25

Plats: Landstingets kansli, sal A

§ 50 *Psykisk hälsa – barn och unga*

Dnr Föreligger handlingsplan för psykisk hälsa - barn och unga
LK11- för 2013-2015.
0388

Beslut

Planeringsdelegationen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att ställa sig bakom Handlingsplan psykisk hälsa – barn och unga för 2013-2015.

Utdrag: Landstingsstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullberg

Justeras

Håkan Jansson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist